
Van vroeger en nu door
't gezelschap 't Doet geen zeer

Marc Reynaert

ALMO TONEELMANUSCRIPT

AUTEURSBUREAU ALMO bvba

Jan Van Rijswijcklaan 282
B - 2020 ANTWERPEN
Tel. 03/260.68.16
bestellingen@almo.be

VAN VROEGER EN NU
DOOR 'T GEZELSCAP 'T DOET GEEN ZEER

een tragifarce

door

Marc Reynaert

DECOR

De scène is een plaats waar clochards tegen de avond samenkomen om er hun bedje te spreiden.

PERSONAGES

FRANKIE, junkie, EDELMAN, meneer van Vlierbeke, ALI.

ANNE, eenarmige sloor, LENORA, dochter van de edelman, FATMA.

JEAN, raté, MENEER DE NECKER, koopman.

BAZIEL, alcoholist, GUSTAAF DE NECKER, neef van de koopman, HALIM.

DOOR, een idioot, MOEDER BETH, JAN, de zoon van de pachter, nota-risklerk, een boer en de koetsier.

TRIENE, een straathoer, leidt de groep en speelt de rollen van de pachter, de baas van de afspanning, de notaris, meneer THUYS en de pandjesbaas.

FLORENCE, getroffen door het lot.

Dit werk mag slechts worden opgevoerd
na voorafgaande schriftelijke toelating van
AUTEURSBUREAU ALMO bvba
Jan Van Rijswijcklaan 282
B - 2020 ANTWERPEN
Tel : 03/260.68.16
Fax : 03/216.95.32

E-mail : bestellingen@almo.be
www.almo.be

waar de nodige teksten kunnen worden aangekocht.

Frankie snuift lijn. Door dommelt in. Gustaaf neemt een slok. Triene laat haar oog vallen op door etensresten besmeurde teksten, die naast een vuilnisemmer liggen. Anne rommelt in die emmer op zoek naar voedsel en wanneer ze niets vindt om haar honger te stillen, richt ze zich tot Jean, die druk met zichzelf in de weer is en haar niet meteen opmerkt. In ruil voor wat genegenheid krijgt Anne een homp brood. Triene begint luidop te lezen.

Triene

1842. Het Grinselhof is een grote eigendom ergens in de Kempen. Het kasteel staat diep teruggetrokken...

Baziel maant aan tot stilte. Triene geeft er geen gehoor aan.

Triene

(herneemt) Het kasteel staat diep terug...

Baziel

Hou uw smoel, ik wil slapen!

Door

Het kasteel...

Triene

Het kasteel staat...

Baziel

Hoort gij niet goed?

Terwijl Baziel zich opricht, rolt een lege fles tot bij Door.

Triene

Het kasteel...

Baziel

Houd uw bakkes!

Triene

Het kasteel staat diep teruggetrokken achter...

Door gooit die fles naar Triene's hoofd. Ze mist haar doel en komt aan de overkant terecht, buiten het speelveld, op een aanpalend overloopje, waar een vrouw een vreselijke gil slaakt.

Door beantwoordt de boze blikken van zijn collega's en gaat een kijkje nemen waar de gil vandaan kwam. Hij keert terug met de gebroken fles. De anderen laten hem aanvoelen dat hij er zich wat al te gemakkelijk van afmaakt en hun dwingende blikken doen hem teruggaan. Hij keert terug met het bloedende slachtoffer, Florence, die hij als een mulder die een zak meel draagt, op de scène deponert. Zijn handen zijn bebloed. Hij wil ze aan iemands kleren proper wrijven, maar ze laten hem aanvoelen dat hij dat best maar niet moet riskeren. Hij veegt ze tenslotte schoon

aan de rok van het slachtoffer.

Triene

(leest luidop) Het Grinselhof is een grote eigendom, ergens in de Kempen. het kasteel staat diep teruggetrokken achter een gordijn van bomen en struikgewas. In de voortuin ligt een vijver...

Terwijl Triene verderleest, pikt Door in, herneemt haar tekst, port Anne aan mee te doen. Door en Anne dansen, zingen de teksten die Triene debiteert.

Triene

De vensters van de voorgevel zijn vuil en vervallen. Binnen staan scheefgezakte meubelen en de bekleding is verkleurd en versleten. Een knecht probeert recht te zetten wat scheefgezakt is en te repareren wat verkleurd en versleten is. Door een lange dreef dokkert een koets. Door imiteert de koets, is de koets Op de bok zit een jonge boer als koetsier. In de koets zit de edelman, meneer van Vlierbeke. roept de junkie Frankie!

Frankie, in de zevende hemel, hoort die verre stem.

Anne

Frankie speelt de edelman.

Door

Frankie speelt de edelman.

Frankie staat op en stapt als parade-officier naar voor en voert uit wat van zijn personage, de edelman, verwacht wordt.

Triene

De edelman, meneer van Vlierbeke, buigt zich even naar voor en kijkt door het raam. Hij trekt zich onmiddellijk terug. Hij bekijkt zijn gescheurde laars. Ook zijn witte handschoenen vertonen scheurtjes en scheuren...

Anne

zingt Hij is de scheur... Door valt in Hij is de scheur. Wij zijn de scheur... Triene applaudisseert.

Baziel

Hoort dat eens! Wat een zever! Een schone bende! Triene, de straathoer, Anne, met maar ene dievepoot, Door met zijn papegaaienverstand, Frankie met, hij is niet heel wijs, maar hij weet wel waardoor, of hij weet het niet, hij is zotter dan een deur en Jean, hij doet nu nog niet mee, maar subiet staat hij er ook met al zijn pretentie, hij staat zo geren in de belangstelling. Maar ik doe niet mee. Ik doe zeker niet mee. Of er zou veel moeten veranderen, die gierigaards! Ze peinzen dat ze mij kunnen

verleiden met er eens aan te komen. Waaraan? Ze willen toneel spelen. Laat mij lachen, hahahaha. Ik ken tooneel, met twee o's. Koning van bronstegem met zijn kruisboog in de bergen, in Küssnacht, Albert viel van 't decor en Astrid gleed uit, ocharme, we hadden allemaal rode ogen, 't sneeuwde en de konijnen kropen op de fazanten in de lampen, toen we op onze vélo zaten en naar de voetbal keken op televisie. Johnny Walker: de dag gaat, Johnny Walker komt.

Triene

Doek!

Frankie, Door, Anne, Baziël, Jean

Doek? Doek? Doek? Doek? Doek?

Ze stellen zich op met de rug naar het publiek en vormen een doek. een minuutlang studeren ze luidop, door mekaar, teksten in. Door draait zich om.

Door

Den armen edelman ...

Jean

Uitgevonden en naverteld...

Frankie, Anne

door 't gezelschap 't doet geen zeer!

Ze nemen hun beginpositie in. Triene probeert nu als evenwichtskunstenares het stuk in goede banen te leiden. Haar gespreide armen zijn als vleugels van een roofvogel, van een engel.

Triene

Een koude winterdag. Baziël kakelt Een koets nadert. Op de bok zit een jonge boer als koetsier. Door speelt koets Achter de gescheurde lederen kap zit de edelman, meneer van Vlierbeke. roept Van Vlierbeke, waar blijft ge?

Frankie als parade-officier en hand aan de neus om de nodige nasalen te produceren, naar voor, voert uit wat Triene zegt.

Triene

(vervolgt) De edelman buigt zich even naar voor en kijkt door het raam. Hij trekt zich onmiddellijk terug. Hij bekijkt zijn voet. Zijn laars is los aan de buitenzijde. Hij bedekt de scheur in de laars met zijn andere voet.

Frankie, in zijn poging om te doen wat Triene voorzegt, valt achterover, wat aanleiding geeft tot algehele hilariteit. Alleen Jean, nog steeds met zichzelf in de knoop, reageert niet.

Triene

De koets komt aan. Jan, de koetsier ...kijkt naar Door, die begrijpt dat hij de rol van koetsier moet spelen. Jan, de koetsier verzorgt het paard. Een eind verder ontmoeten de edelman en de baas van de afspanning elkaar. In de rol van baas tot Frankie, in de rol van baron van Vlierbeke Koud weder, hé, meneer de baron. Ijzig koud.

Edelman=Frankie

De tijd van het jaar, baas van de afspanning.

Baas=Triene

Echt weder voor de bontmantel! tot publiek Ik heb er één gehad, een bontmantel! Maar nu heb ik er geen meer.

Door

Baziel draagt een dikke frak!

Frankie wil naar Baziel gaan, maar Triene houdt hem tegen en fluistert in zijn oor dat Baziel zijn frak zomaar niet zal afstaan en zeker woest zal reageren. Frankie zet zich schrap, maar Triene duwt hem gauw een blikje bier in de handen om er Baziel mee te verleiden. En Frankie verleidt Baziel: terwijl Baziel het blikje grijpt, ontdoet Frankie hem van zijn oude dikke wollen jas.

Florence

(terwijl ze haar bebloed hoofd opricht) Kokeunijntele!

Iedereen schrikt op. Volgt met gespannen blik Florence die terug gaat liggen.

Baas=Triene

(herneemt) Koud weder, hé, meneer de baron.

Edelman=Frankie

De tijd van het jaar, baas.

Baas=Triene

Echt weder voor de bontmantel.

Edelman=Frankie

Ik ga nu maar gauw.

Baas=Triene

Ge gaat toch eerst een stukje eten, meneer de baron.

Edelman=Frankie

Nee, dank u.

Baziel

Hij snuift liever.

Edelman=Frankie

(tegen Door die de rol van Jan vertolkt) Jan! Ga wat stro halen voor het paard.

Triene

De edelman haast zich in de straat. Een boer, roept naar Door, die ook de rol van boer voor zijn rekening moet nemen een boer neemt zijn pet af voor de edelman. De edelman komt voor de woning van de notaris en belt aan.

Anne

Rrrriinnngggg!

Triene

De edelman komt binnen en de klerk sluit de deur.

Baziel kakelt.

Edelman=Frankie

Is meneer de notaris thuis?

Klerk=Door

Zeker, meneer van Vlierbeke. Een ogenblikje, aub.

Triene

De klerk verdwijnt. De edelman brengt zijn gescheurde kledij in orde. Haalt zijn snuifdoos boven, jawel, zijn snuifdoos en neemt een snuifje.

Door gaat op edelman af.

Door

Ik ben meneer Thuys, de notaris. Wat kan ik voor u doen en wat kan ik niet voor u doen? voor u?

Triene duwt Door weer in zijn eigen rol en speelt zelf de rol van de notaris. Door, kwaad, naar zijn plaats.

Notaris=Triene

Zo, meneer van Vlierbeke, wat kan ik voor u doen?

Edelman=Frankie

Ik zou gaarne duizend frank lenen op mijn eigendommen.

Baziel proest het uit.

Baziel

Duizend frank! En ge kunt er nog geen nieuwe muts mee kopen! Belachelijk.

Notaris=Triene

Duizend frank!

Edelman=Frankie

Of minder.

Baziel

Nog minder?

Edelman=Frankie

Wat u nog kunt schatten. U mag dat eerst rustig onderzoeken. Alleen een paar honderd frank als voorschot zouden voor vandaag volstaan.

Notaris=Triene

Weer een hypotheek!

Edelman=Frankie

Een paar honderd frank is niet veel, maar mij redden ze uit de verlegenheid.

Notaris=Triene

Duizend frank? Al uw goederen zijn al overbelast.

Edelman=Frankie

U vergist zich, meneer de notaris.

Notaris=Triene

Excuseer, meneer van Vlierbeke, ik heb uw goederen laten schatten, zo hoog mogelijk. Dat kunt u niet ontkennen. Alleen bij een zeer gunstige verkoop bekom ik met moeite het volledige kapitaal van uw schuldeisers terug ... Het was roekeloos van u borg te stellen voor een avonturier. U hebt uw vermogen en dat van uw vrouw opgeofferd om een bedrieger te redden.

Edelman=Frankie

Hij was mijn broer en ik heb mijn plicht gedaan. Vergeet niet wie we zijn.

Notaris=Triene

Goed. U hebt uw armoede zelf gewild, maar uw kind wordt het slachtoffer van uw onvoorzichtigheid. Tien jaar hebt u uw verval kunnen verbergen. dat kan zo niet langer. Nu nadert het uur van de waarheid ...

Door trommelt op zijn hoofd en ook de anderen maken trommelgebaren en – geluiden.

Notaris=Triene

U moet uw goederen verkopen! U moet op de vervaldag uw schuld betalen. De schuldbrief loopt nog vier maanden. Nog vier maanden, meneer van Vlierbeke.

Edelman=Frankie

Vier maanden... en dan?

Notaris=Triene

Dan worden uw goederen aangeslagen en verkocht.

Frankie

Daar versta ik niets van.

Jean

Nooit schulden gehad, misschien? Nog te jong. 't Gaat boven uw petje.

Door

Ik verstaan het.

Jean

Leg uit!

Door

Ik?

Jean

Laat maar. 'k Heb al genoeg zever gehoord in mijn leven.

Frankie

Waarom hebben de notarissen al dat geld?

Triene

Dat's naast de kwestie, Frankie. Binnen vier maanden moet van Vlierbeke al zijn schulden betalen. En die van z'n broer.

Frankie

Van Vlierbeke kan ze niet betalen.

Notaris=Triene

Dan worden al uw eigendommen verkocht.

Edelman=Frankie

Het Grinselhof?

Notaris=Triene

Natuurlijk!

Edelman=Frankie

Wat een schande! Wat een schande!

Notaris=Triene

Zeg dan zodat iedereen het hore, dat ge naar Brazilië vertrekt...

Edelman=Frankie

Naar Amerika!

Notaris=Triene

Of naar Amerika.

Edelman=Frankie

Neen, naar Brazilië!

Notaris=Triene

Naar Brazilië dan. Zo staat het hier.

Frankie

Ik ga toch waar ik wil!

Triene gaat zitten.

Edelman=Frankie

Ik verkoop het Grinselhof, zagezegd omdat ik naar Amerika wil!? Nooit! Triene! Nooit! Lenora! Lenora, mijn kind Anne, de éénarmige sloor begint te neuriën en huppelt naar voor Lenora mag die ellende niet meemaken. Meneer de notaris, u alleen weet dat ik mijn armoede verberg omdat mijn enig kind, Lenora, gelukkig in haar stand zou kunnen trouwen.

Triene

(Tegen het publiek) Op zijn sterfbed heeft hij zijn vrouw beloofd dat haar kind gelukkig zal zijn, de onnozelaar.

Edelman=Frankie

Help mij! Help mij uit de nood! hij toont een paar koperen knopen Kijk, dat is alles wat ik heb. En morgen moet ik meneer De Necker ontvangen.

Triene

De koopman?

Jean naar voor.

Jean

Dat ben ik.

Notaris=Triene

De koopman?

Jean

Ja.

Edelman=Frankie

Ja, met zijn neef Gustaaf.

Jean

Wie speelt de rol van Gustaaf?

Anne

Baziel is nog vrij. Vraag het hem.

Jean

Vraag gij het hem. Zo'n rare vent!

Triene gaat naar Baziel.

Triene

Doe je mee of doe je niet mee?

Baziel

Wat moet ik zeggen? Wat moet ik doen? Lachen of huilen? Of beide tesamen? Zo.

Lacht en huilt terzelfdertijd, blijft dus onbewogen.

Triene

Nu nog niets.

Baziel

Roep maar als ik een stukje moet opvoeren.

Triene

Merci, Baziel.

Baziel

'k Heb altijd gaarne gespeeld met vriendelijke mensen. Altijd.

Notaris=Triene

(herneemt) De koopman?

Edelman=Frankie

Ja, met zijn neef Gustaaf. Als zij mijn armoede bemerken!

Notaris=Triene

Gij wilt die mensen dus bedriegen?

Edelman=Frankie

Bedriegen? De liefde moet tegen een stootje kunnen.

Notaris=Triene

Maar daar doe ik niet aan mee. Ik mag niemand bedriegen. Er zijn geen panden

meer, meneer van Vlierbeke.

Edelman=Frankie

Leen mij toch iets?

Notaris=Triene

Ik heb geen liggend geld.

Edelman=Frankie

Of leen mij persoonlijk als vriend?

Notaris=Triene

Hoe gaat ge het me ooit kunnen terugbetalen?

Edelman=Frankie

Moest ge weten hoe vernederend dat het is!

Notaris=Triene

'k Zal u een aalmoes geven.

Edelman=Frankie

Een aalmoes? Noem dat toch geen aalmoes!

Door (de klerk) fluistert iets in de notaris' oor.

Notaris=Triene

Zo, meneer van Vlierbeke...

Edelman=Frankie

Meneer de notaris, vergeet mijn bezoek.

Notaris=Triene

Ik kan u wel iets geven.

Edelman=Frankie

Dank u, meneer de notaris. Vergeet mijn bezoek.

Notaris=Triene

Geen probleem.

Edelman=Frankie

Dank u.

Triene

De edelman gaat weg en botst op de koopman, die zenuwachtig heen en weer in de gang loopt. De koopman loopt zenuwachtig heen en weer en botst op de edelman die tegen de grond gaat Wanneer de koopman de edelman herkent, begint hij vriendelijk te glimlachen en schudt de edelman heftig de hand.

Koopman=Jean

Meneer van Vlierbeke! Dat moet lukken!

Edelman=Frankie

Meneer De Necker, hoe maakt u het, koopman? Met mij gaat het ook goed. Tot morgen dan.

Triene

De notaris leidt de edelman tot aan de deur, groet de koopman en brengt hem het kantoor binnen.

Triene verzoekt Gustaaf en Door om stoel te zijn, waarop zij=notaris en Jean=koopman gaan zitten. Frankie en Anne schateren het uit. Gustaaf=stoel laat wolvegeluiden horen.

Notaris=Triene

Zo, meneer De Necker, mag ik u nogmaals feliciteren voor de aankoop van de goederen rond het Echelspoel.

Koopman=Jean

Dank u, meneer de notaris. Het is een schone zaak.

Florence richt haar bebloed hoofd op.

Florence

Nijnekeukotele.

Iedereen schrikt op. Volgt met gespannen blik het hoofd van Florence dat weer gaat liggen.

Notaris=Triene

Nog nooit zag ik zo'n eigendom zo goedkoop van de hand gaan.

Koopman=Jean

't Is best een meevaller. Gij zijt ook notaris van meneer van Vlierbeke? Een hoge afkomst heeft die man naar 't schijnt.

Notaris=Triene

De echte grote adel.

Koopman=Jean

Zijn voorvaderen zouden gezanten geweest zijn onder keizer Karel.

Notaris=Triene

Eén is er ook gestorven als veldmaarschalk aan de zijde van Egmont.

Koopman=Jean

Vandaar zijn merkwaardige gang.

Notaris=Triene

En zijn familie is vooral bekend voor de grote giften aan de godshuizen.

Anne en Frankie schateren het uit. Gustaaf=stoel blijft het gehuil van een wolf nabootsen en Door=stoel probeert hem hierin te overtreffen.

Koopman=Jean

Ge zoudt het van Vlierbeke niet aanzeggen dat hij giften schenkt aan de godshuizen. Hij die zo aan zijn centen houdt. Hij leeft als Job.

Notaris=Triene

Sedert de dood van zijn vrouw is hij een beetje wereldschuw geworden.

Koopman=Jean

Morgen ben ik zijn gast. Samen met mijn jongste neef, Gustaaf. De jongen is zo

verliefd op de dochter van van Vlierbeke. En zij op hem. Een adeltitel zal mijn neef niet misstaan.

Notaris=Triene

En dan deelt u ook in de eer.

Koopman=Jean

Wie had dat ooit gedacht!

Notaris=Triene

Laten we een glaasje Chateau-Margaux drinken op het succes.

Triene

Ondertussen loopt de edelman piekerend rond. Plots krijgt hij een inval en blijft staan. Hij haalt zijn snuifdoos boven en bekijkt het. Dan begint hij het wapenschild uit te krabben.

Edelman=Frankie

't Is gelijk dat ik...

Triene

Hij zondigt tegen zijn stand en de tranen springen hem in de ogen.

Hij droogt zijn tranen en geeft de doos aan de pandjesbaas=Triene.

Pandjesbaas=Triene

De doos is geschonden.

Edelman=frankie

Ik heb alleen het wapenschild weggekrabd. U begrijpt...

Pandjesbaas=Triene

Zonder wapenschild is een snuifdoos minder waard.

Edelman=Frankie

Goed dan. Geef me wat ze nog waard is.

Florence

Nijnekeukotel.

De anderen kijken gespannen toe tot Florence haar bebloed hoofd weer neerlegt.

Edelman=Frankie

Ik had gaarne twee zilveren lepels gewild en een paar oorbellen voor een meisje.

Lenora steekt uit bierviltjes gemaakte oorkingen in haar oren. Gustaaf=Baziel schaatst zingend over de scène.

Gustaaf=Baziel

zingt Lenora, Lenora, een naampje van goud.

Lenora schaatst over de andere helft van de scène.

Lenora=Anne

(zingt) Gustaafke, Gustaafke, met zijn staafke, zijn staafke van goud.

Gustaaf schaatst naar Lenora toe. Zij ontwijkt hem plots. Hij valt.

Baziel

Gij teef! Wacht maar tot ik u kan pakken!

Triene

Profiteur.

Door

Ik zal Gustaaf spelen.

Aangemoedigd door Frankie en Anne, gaat Door aan het schaatsen, tot hij niet meer kan en uitgeput op de grond terechtkomt.

Florence

Keunijnkotele.

Gespannen stilte. Florence legt haar hoofd weer neer.

Edelman=Frankie

(tegen pachter=Triene) Baas Jan, morgen ontvang ik volk. Ik heb meneer De Necker en zijn neef Gustaaf uitgenodigd voor het diner.

Pachter=Triene

Meneer De Necker! Die dikke, rijke koopman, die tijdens de hoogmis naast u in het gestoelte zit?

Edelman=Frankie

Juist.

Pachter=Triene

En zijn neef is de jongeheer die altijd de eerste is om de juffrouw in de koets te helpen.

Pachteres=Door komt er bii.

Pachteres=Door

Ach, meneer die zijn rijk, nietwaar?

Pachter=Triene

En of! Hij heeft al het land in het rond gekocht. Op zijn hof staan wel tien paarden op stal ... zonder die in de stad.

Pachteres=Door

En zijn koets... zilver van onder tot boven.

Edelman=Frankie

Ik weet het. Daarom wil ik hen ontvangen zoals het hun stand past.

Pachteres=Door

We doen ons best, meneer.

Edelman=Frankie

Dank u. Tot morgen dan.

De edelman gaat naar achter en knielt voor zijn dochter.

Edelman=Frankie

Ik heb iets moois meegebracht.

Hij zoekt in al zijn zakken, maar vindt het niet. Hij vindt wel een snoepje en geeft het haar.

Lenora=Anne

Zo'n mooie oorbellen!

Lenora eet het snoepje op.

Edelman=Frankie

Morgen komt meneer De Necker en ik wil eer halen van u.

Lenora=Anne

Zij?!

Edelman=Frankie

Meneer De Necker en meneer Gustaaf.

Lenora=Anne

Gustaaf!!!

Edelman=Frankie

Ja, Gustaaf.

Lenora=Anne

Ik kan het niet geloven, vader, hoe weet u ...

Edelman=Frankie

Ik ben toch je vader.

Lenora=Anne

Vader, ach vader!

Triene

De edelman haakt zich los uit de armen van zijn ...

De edelman en Lenora vallen in mekaars armen. Frankie valt uit zijn rol en wil er een stoeipartij van maken.

Triene

(herneemt) De edelman haakt zich los wat gebeurt en gaat naar het venster.

Edelman=Frankie

Lenora, wat er ook gebeurt, ga jij zo van mij kunnen blijven houden?

Triene

Lenora komt haar vader achterna, omarmt hem terug en drukt haar hoofd tegen zijn rug.

Edelman=Frankie

O, voorvaderen mijn, alleen uw naam blijft mij over. Ik worstel tegen de spot en de vernedering die mij bedreigen. geef me raad. Een orakeltje of een visioentje volstaat.

Florence

Nijnekeukotel.

Triene

Lenora zingt de volksromance 'Het weesmeisken'.

Lenora=Anne

Aan d' oever van een snelle vliet
 een treurig meisken zat
 zij weende en schreide van verdriet
 in 't gras, van tranen nat.
 Zij wierp de bloemkens die zij zag
 gestadig in de stroom...

Edelman=Frankie

Ziezo, Jan. Doe uw best en vergeet niet: wijn alleen inschenken op mijn teken. Er staan drie flessen in de keuken. Dat is voldoende.

Jan=Door

(herneemt) Er staan drie flessen in de keuken. dat is voldoende.

Edelman=Frankie

(tegen pachteres=Door) Wel, moeder Beth, is het schoon?

Pachteres=Door

Zeer schoon, meneer. De juffrouw zingt als een nachtegaal.

Triene

Lenora stopt het zingen.

Edelman=Frankie

Kijk Jan, dat zijn de drie flessen Bordeaux. Ze zijn zeer oud. Voorzichtig inschenken! (tegen pachteres=Door) Heeft Lenora gezegd hoe ge de gerechten moet klaarmaken?

Pachteres=Door

Zeker, meneer. De kip is lekker opgevuld. kakelt U zult er eer van halen.

Edelman=Frankie

Dank u, moeder Beth.

Triene

Jan bijt zijn nagels af. Hij blinkt zijn schoenen nog eens op aan zijn pijpen van zijn broek. Het geluid van de koets kondigt de aankomst van de gasten aan.

Jean schopt Baziël wakker en beiden nemen hun spelpositie in.

Triene

Lenora kijkt naar buiten en speelt zenuwachtig met haar zakdoek. De edelman en Lenora verwelkomen hun gasten. Zij willen elkaar begroeten en geraken in de war wat gebeurt. De koetsier rijdt terug.

Koopman=Jean

Wel, meneer van Vlierbeke, de schoonste bloem van het Grinselhof houdt u hier verborgen. zoekt met zijn blikken Lenora die verstoppertje speelt met Gustaaf. Ze verstopt zich achter de edelman, haar vader.

Edelman=Frankie

Zolang men ze niet laat verdorren kan het geen kwaad.

Koopman=Jean

Nee, maar u mag ze niet in de donkerste hoek zetten.

Edelman=Frankie

Geen nood, meneer De Necker.

Lenora's blik ontmoet Gustaaf's blik en ze verstijft van angst.

Koopman=Jean

Kijk! Hoe mijn neef uw dochter met zijn ogen verslindt! Oppassen, meneer van Vlierbeke, anders zou het te laat kunnen zijn, hahaha.

Lenora snikt het uit en vlucht weg, achternagezeten door Gustaaf, die haar inhaalt en over de rug streelt, zoals men een kat streelt. Triene duwt Door op de knieën en verzoekt hem 'tafel te spelen'.

Triene

De edelman nodigt uit aan tafel.

Edelman=Frankie

Kom, er is opgediend. Laten wij aan tafel gaan.

Triene

De edelman neemt plaats tegenover de koopman, naast Gustaaf, die rechtover de juffrouw zit.

Ze zitten op de grond rond Door, die tafel is. De edelman komt naar voor en Door kruipt naar voor. Beiden wenden zich tot het publiek.

Edelman=Frankie

Op uw gezondheid, zeg ik.

Door

Gezondheid, meneer van Vlierbeke, zegt hij, juffrouw Lenora op onze kennismaking en hij proeft van de wijn. Klokklokklokklok.

Triene

Iedereen heft het glas, de koopman neemt nog een flinke slok.

Ondertussen vermaken de anderen zich met een merkwaardige onbenulligheid.

Door

Ha, die wijn is uitstekend, zegt hij. Hij is zeker oud, vraagt hij aan de edelman?

Edelman=Frankie

En ik zeg niets en knik terwijl ik mijn glas naar de hemel houd.

Plots ziet Door een voorwerp aan de hemel en springt recht.

Door

Kijk!

Triene

Soms zien wij dingen, die andere mensen niet zien.

Allen kijken. Jean lacht. Anne verstopt zich achter Door. Baziël slaat een kruisteken. Triene grijpt naar haar tekst en vindt de passage niet terug waar ze gekomen zijn.

Door

Anne! 'n Vliegende arm! De uwe (pakt haar stompje vast) hij komt van Afrika, met een ivoren armband en lange witte handschoenen en de helm van nonkel pater met vleugeltjes gelijk de paasklok! Alles wat we te verwachten hebben, komt van Afrika. Vang hem, Anne.

Anne

'k Moet geen tweede arm hebben. 'k Heb al werk genoeg met één. Ik weet niet wat ik zou moeten aanvangen met een tweede arm.

Door

Met mij trouwen en niet met die ander.

Baziël zingt een levenslied. Triene haalt Door uit zijn droom en port hem aan het verhaal verder te zetten.

Door

Toen bracht ik de vleespastei.

Koopman=Jean

Als dat voor mij is, is het meer dan genoeg, zei ik.

Edelman=Frankie

Toch geen last van de maag, vroeg ik.

Koopman=Jean

Niet bepaald, antwoordde ik en voegde er aan toe: God geve dat het zo nog wat blijft. Maar tijdig inbinden is de boodschap. wat zijn we met al ons geld, meneer van Vlierbeke, als we er niet meer kunnen van profiteren. Gezondheid kunnen we niet kopen, nog niet met al het geld van de wereld, zei ik met overtuiging.

Triene

De koopman nam zijn glas en dronk het leeg. De koopman boert. De edelman keek ongerust. Jan schonk terug in bij de koopman en Gustaaf dronk een slok.

Koopman=Jean

U vergeet de juffrouw, zei Gustaaf.

Triene

Jan goot het laatste van de fles in het glas van Lenora.

Koopman=Jean

Het laatste van de fles, juffrouw, u weet toch wat dat wil zeggen, zei ik lachend.

Gustaaf=Baziel

Oom, toe nou, bloosde ik.

Lenora=Anne

(roept) Nee meneer De Necker, wat wil dat zeggen, vroeg ik nieuwsgierig.

Koopman=Jean

Nog dit jaar getrouwd, lachte ik.

Lenora=Anne

En ik lachte verlegen.

Gustaaf=Door

En ik ook.

Gustaaf=Baziel

En ik ook.

Edelman=Frankie

Ik wist niet dat dat samen gaat, meneer: nuchtere zakelijkheid en bijgeloof, vroeg ik.

Koopman=Jean

Bijgeloof? Ik geloof alles als het in mijn kraam past, zei ik en wij lachten allemaal. Algemeen gelach.

Florence

Kokeunijntele.

Gespannen stilte.

Anne

Toen we uitgelachen waren, wilde ik vele glazen wijn drinken, vele glazen wijn, lijk de vogels en de engelen in de hemel op aarde. De voorraad was schaars, schaars lijk dat ge weet als ge goed gevolgd hebt en ik las in stilte vele weesgegroeten opdat god, lijk dat hij dat al eens een keer had gedaan, ook nu weer zou doen, namelijk water in wijn veranderen.

Door gaat plassen.

Frankie

De trein reed schokkend, schokkend voorbij de poort die openstond stak ik mijn broek af en onder 't voetstuk van de moeder maagd van alle plagen scheet ik een stront gelijk ik er nog nooit een gescheten heb en warempel was het dank zij haar dat ik mij verlost voelde? de trein reed schokkend voorbij de poort die openstond en mij goedenavond zei voor de maan opkwam lijk een beschimmelde appelsieneschil met de rechterhand aan mijn slaap lijk 'n revolver die verboden toegang is merci.

Door komt bij Triene.

Koopman=Jean

Kom juffrouw Lenora, zei ik, doe mij ook eens de eer aan. Gustaaf heeft u kunnen overhalen een glas te drinken. Neem nu een tweede van mij, dat is toch niet teveel, drong ik wellustig aan, en u, meneer van Vlierbeke, u hebt nog niets gedronken op onze kennismaking. Bent u altijd zo matig, zei ik ironisch.

Edelman=Frankie

Ik trok een pijnlijke grimas.

Koopman=Jean

U voelt zich toch goed, vroeg ik, het gaat dadelijk wel over. Wat last van de zenuwen, zei hij.

Edelman=Frankie

't Was een echte beproeving, want die parvenu deed er nog een schepke bij.

Koopman=Jean

Ja, want ik zei: in het drinken moet men eens veranderen of de smaak verloopt, zegt notaris Thuys altijd, en de raad van de notaris is juist goud waard. Altijd de juiste tip op het juiste ogenblik. Maar dat zult u ook wel weten, nietwaar meneer van Vlierbeke. U kent hem ook. Hij beweert dat u een goede wijnkelder hebt en dat ik u moest vragen eens uw Chateau-Margaux te mogen proeven.

Edelman=Frankie

Chateau-Margaux! Zoals u wil, meneer De Necker, zei ik en ik riep: Jan! Een fles Chateau-Margaux, links, de derde bak.

Jan=Door

Chateau... wat, meneer?

Koopman=Jean

En hij zei, de leugenaar dubbelepunt aanhalingstekens open

Edelman=Frankie

't Is waar ook! De chateau-Margaux is nog te jong, pas op flessen getrokken, maar deze wijn hier heeft twintig jaar fles. Ik hoop dat hij u zal bevallen

Koopman=Jean

aanhalingstekens toe.

Edelman=Frankie

Ik schonk de wijn in en hij proefde onmiddellijk en zei op zijn koopmans ...

Koopman=Jean

Dat is een vergissing. Het is dezelfde, riep ik als een echte connaisseur.

Edelman=Frankie

Dat is onmogelijk, zei ik en ik proefde zelf als een echte connaisseur en moest toegeven.

Koopman=Jean

Inderdaad, zei hij als een betrapte bedrieger die zich probeert te verschonen, ik heb mij vergist...

Edelman=Frankie

Ik vond het spijtig dat de fles nu ontstopt was of tenminste ik deed alsof ik het spijtig

vond en vroeg wat doen we er mee en hij antwoordde domweg en gulzig...

Koopman=Jean

We zullen die nog vlug opdrinken, meneer van Vlierbeke, antwoordde ik, hé Gustaaf, knipoogde ik.

Gustaaf=Baziel

Wij moeten ons niet haasten, zei ik natuurlijk, wij hebben tijd genoeg.

Koopman=Jean

Als jij het voor het zeggen had, dan geraakten we hier nooit weg, wreef ik 'm onder zijn neus.

Gustaaf=Baziel

Het gezelschap bevalt me, oom, zei ik met een ernstige stem.

Koopman=Jean

Om vijf uur heb ik een afspraak, antwoordde ik droogjes.

Edelman=Frankie

Ik zal u niet ophouden, zei ik voortvarend.

Koopman=Jean

Een koopman moet woord houden. dat zal Gustaaf nog wel ondervinden, verduidelijkte ik. Nee, om halfvijf moet ik weg, hoezeer uw gezelschap en dat van de juffrouw me aangenaam is.

Edelman=Frankie

Dat begrijpen we, uw tijd is kostbaar. Het was mij aangenaam, loog ik.

Koopman=Jean

Ik twijfel er niet aan dat u op uw beurt de uitnodiging ook zult aanvaarden, zei ik beleefd, u moet zich niet verplicht voelen, meneer De Necker, zei Lenora en...

Triene

Hoe meer we vorderden, des te sneller we de afwikkeling wilden kennen. (neutraal, zonder klemtoon) Zou de rijke koopmansneef trouwen met de arme edelmansdochter? (herhaalt de vraag 3X: 1- klemtoon op 'rijke koopmansneef'; 2- klemtoon op 'trouwen'; 3- klemtoon op 'arme edelmansdochter')

Door

Ik weet het niet (3X). Zelfs geen letters gelijk koeien kan ik lezen. Hendrik Conscience leerde zijn volk lezen, maar mij niet. Waarom niet? Was ik te min, was ik te min omdat zijn vader met een grotere car reed dan de mijne? Was ik te min (Anne valt in), was ik te min omdat zijn vader met een grotere car reed dan de mijne?

Gehijg en klaarkomen. Allen naar de kant vanwaar het gehijg komt.

Frankie

Een collega, Triene!

Triene

Wat een kontje!

Door

Kijk Anne. Die vent heeft géén armen!

Anne

Ge ziet zijn armen niet.

Jean

't Spel heet overspel.

Anne

En wie wint er 't spel?

Baziel

Ge ziet toch wie er van boven ligt.

Hij wil zich op Anne gooien, maar zij ontwijkt hem en hij slaat tegen de grond.

Triene

't Is te lang geleden, Baziel. Gij zoudt doodvallen, moest ge er weer aan beginnen, hahaha (tegen Jean) en gij kunt niet.

Jean

Ik wil niet. 'k Kan er betere krijgen dan een vuile straathoer lijkt gij, Triene.

Florence

Kokeu...keukoketelenijn.

Edelman=Frankie

Eén van de deugden van een edelman is dat hij niemand van zijn familie in de steek laat. 'k Versta het daarom niet dat er niemand van de familie van, met kleine v, Vlierbeke, met grote v, mij helpt? Wij van adel laten toch niemand in de steek. Mensen van adel, letterlijk en figuurlijk van adel, laten niemand in de steek, niemand? Waarom dan mij? Ben ik te min, ben ik te min, ik die al mijn broeken gescheurd heb om evenzoveel en meer mensen te helpen. Wij van adel zetten ons in voor onze stamboom, onze boomstam met de afgestorven takken. Wij, de van Vlierbekes gaan samen ten gronde. hij gooit zich op de grond.

Applaus.

Gustaaf en Lenora spelen tikske. Door wil ook meespelen, maar wordt genegeerd. Triene trekt de edelman recht.

Triene

De notaris maakte er verder geen woorden aan vuil. Hij wist dat de edelman arm was. Maar daarmee was de kous niet af. De notaris wist het wel, maar wist de koopman het? En hoe zal Gustaaf reageren? Hoe zal Gustaaf reageren?

Door

Gustaaf!

Gustaaf komt naar voor. Door wil nu met Anne spelen, maar Anne gaat zitten en Door druipt af.

Gustaaf=Baziel

Ik deed natuurlijk alsof ik van niets wist. Alsof ik te dom ben om te helpen donderen. laat een wind Maar in mijn jeugd heb ik alle boeken van Conscience gelezen. hij declameert teksten uit Conscience's Leeuw van Vlaanderen, verwart Conscience met Timmermans, debiteert uit 'Boerenpsalm', verwart Conscience met Streuvels en citeert uit 'Werkmensen'.

Ik deed natuurlijk alsof ik van niets wist en zoals u zelf kon horen heb ik veel boeken verslonden, haphaphap, neen zo niet natuurlijk maar met mijn ogen verslonden en ik kende Conscience van buiten en van binnen, zoals u zelf kon horen, tenminste voor zover u daar kunt over oordelen en voor ik wegging, zei ik...

Door is Baziël vóór en brengt diens tekst; Gustaaf staat er bij en kijkt ernaar.

Gustaaf=Door

Hier! steekt de edelman een vod toe Een bloedende fazant met een gat in.

Edelman=Frankie

Geschoten met één schot?

Gustaaf=Door

Ja, meneer, met één schot in de roos! Deze fazantehaan is voor u, als dank voor de schone uren, die ik op het grinselhof heb gehad.

Edelman=Frankie

Dank u.

Gustaaf=Door

Morgen komt mijn oom terug. Ik zal hier niet meer kunnen komen.

Edelman=Frankie

Hoezo?

Gustaaf=Door

Niet meer zo dikwijls. Ik zal geen tijd meer hebben om iedere dag te komen.

Edelman=Frankie

Natuurlijk, u zult wel iets anders te doen krijgen.

Gustaaf=Door

Ik zal uw gezelschap en dat van de juffrouw missen. Ik weet echt niet hoe ...

Baziël

(herneemt wat Door zei en verdringt Door, die hem de rol van Gustaaf had afgenomen Ik weet echt niet hoe, zei ik ...)

De edelman klopt Gustaaf=Baziël op de schouder, net iets te hard waardoor Baziël een hoestbui krijgt.

Triene

(tegen het publiek) Vorig jaar hoestte hij iedereen wakker. En op een nacht was het zo erg dat we dachten en stilletjes ook hoopten dat hij er zou inblijven. Maar onkruid vergaat niet. Baziël is het levend bewijs. Soms peins ik dat hij niet kan vergaan omdat hij de dood zelf is. Verstaat ge dat, mensen?

Baziel

(hapt eens goed naar adem en herneemt) Ik weet echt niet hoe ...

Edelman=Frankie

Weet u het niet? Echt niet?

Triene

Gustaaf kijkt de glimlachende edelman aan en begint dan ook te glimlachen.

Gustaaf=Baziel

Mijn oom had gelijk ...

Door

(probeert de rol van Gustaaf terug te nemen) Ik was verliefd op Lenora.

Triene legt Door het zwijgen op en duwt hem in de rol van stoel, waarop de edelman gaat zitten. Maar Door laat zich hierdoor niet van de wijs brengen en zal in de volgende Gustaaf-replieken proberen Baziel vóór te zijn.

Door/Baziel=Gustaaf

Mijn oom had gelijk. ik was verliefd op Lenora, voordat ik hier ooit een voet op het Grinselhof had gezet.

Triene

De jongen wacht even op een antwoord maar de edelman leunt vergenoegd achterover en zet hem aan met een handgebaar om voort te spreken.

Door/Gustaaf=Baziel

Maar hier heb ik haar pas goed leren kennen. Haar goedheid en wijsheid, haar genegenheid voor u. Ik had toen al uw toestemming moeten vragen, één dag zonder Lenora! Ik kan het mij niet voorstellen. Ik ben niet van adel, meneer. Zou u daarom weigeren?

Edelman=Frankie

U draagt uw adel in uw hart, Gustaaf. Hoe zou ik anders van u kunnen houden zoals van een zoon! Weigeren!

Door/Baziel=Gustaaf

Ik mag Lenora trouwen?

Frankie=Edelman

Ik zou u gaarne de hand van mijn dochter geven. Maar er is iets, er is nog iets anders ...

Door/Baziel=Gustaaf

De toestemming van mijn oom is geen probleem, geen probleem en hij is mijn voogd, mijn voogd, dat weet u toch of u weet het niet ...

Gustaaf kraamt verder verliefde onzin uit, terwijl Triene een monoloogje opvoert.

Triene

De mooiste boeken liggen in de vuilnisbakken. Ze rieken naar vuilbak en wat er inligt, afval, natuurlijk, natuurlijk, afval, verval, dood... een weggesmeten

hamburger, een stuk sandwich, de overschot van een bakje frieten ... voor mij is de arme edelman niemand anders dan de murwgespoten Frankie, Lenora niemand anders dan de gebrekkige Anne en Gustaaf een beest gelijk Baziël, een onnozelaar gelijk Door en een geschiften gelijk Jean ... we voelen ons allemaal Gustaaf en Lenora en de edelman en de koopman en Triene ... dat ben ik, een leven van avonden en avonturen, op weg, onderweg nog altijd letterlijk op de weg naar 't kerkhof of misschien zijn we al thuis met de anderen hier in de kerk waar we een stuk opvoeren over de grootte, de lengte, de breedte, de hoogte, de diepte, de afstand en de snelheid in 't kwadraat van onze gedachten, die tevoet de weg afleggen naar 't kerkhof van onze voorouders ... soms moet ik braken, lang, heel lang braken, gebogen lijk een treurboom en dan peins ik dat ik de schaduw ben van mijn eigen lijk de dood de schaduw is van mijn leven dat weg is, weg waar naartoe godverdomme (stikt bijna in haar speeksel) ...

Edelman=Frankie

Er is een hinderpaal, die u niet kent (geeft Door een snoepke).

Gustaaf=Baziël

Tussen Lenora en mij? Een hinderpaal? dat is onmogelijk! wentelt zich over de grond gelijk een kind dat zijn zin niet krijgt.

Edelman=Frankie

Een ogenblik. Luister goed naar wat ik u zeg: u gelooft dat het Grinselhof en de gronden hierrond mijn eigendommen zijn. Wel, dat is niet waar. Ik bezit niets. Ik ben armer dan mijn pachter Jan op de hoeve.

Gustaaf=Baziël

Voor mij is de bruidschat of wat er dan ook is, bijkomstig.

Edelman=Frankie

Een bruidschat? Vriend, het is erger. Er is helemaal niets, niets meer.

Triene

Kijk! Gustaaf blijft nu verwonderd zwijgen en kijkt ongelovig naar de edelman.

Edelman=Frankie

U gelooft me niet...

Terwijl de edelman en Gustaaf verder dialogeren, richt Jean zich tot het publiek.

Jean

Waarom worden er in de wereld, niets anders dan leugens verteld? Heel simpel omdat het eerste woord, nog voordat de mens geschapen is, een grote leugen is, de grootste leugen van alle tijden, de leugen der leugens waarvan al de andere leugens afgeleid zijn en wanneer er dan iemand is die liegt dat hij liegt, dan is dat natuurlijk een leugen, ook een leugen, zelfs al is het waar dat hij liegt, hij liegt dat hij liegt dat hij liegt dat hij liegt ...

(die monoloog overlapt de volgende dialogen)

Edelman=Frankie

U gelooft me niet. Natuurlijk, ik weet wel, ook voor u ben ik een gierigaard. dat vertellen ze toch in het dorp, is het niet?

Gustaaf=Baziel

Meneer ...

Edelman=Frankie

Oh, het is geen verwijt. Met welk recht zou ik iemand iets kunnen verwijten? Ik zou fier moeten zijn! Onder het voorwendsel van gierig te zijn heb ik mijn armoede kunnen verbergen. U kent mij nu. Ben ik er dan de man naar om gierig te zijn?

Gustaaf=Baziel

Inderdaad, het is niet te geloven.

Edelman=Frankie

Ik bezit niets, niets!

Gustaaf=Baziel

Wat moet er nu gebeuren?

Edelman=Frankie

Ga terug naar het Echelpoel en overweeg uw voornemen. Blijft Lenora u lief. Vraag dan uw oom de toestemming. Hier is mijn hand.

Gustaaf=Baziel

Overwegen of ik morgen nog van Lenora zal houden? Paleis of hut, rijkdom of armoede. Er is niets te overwegen.

Edelman=Frankie

En uw oom?

Gustaaf=Baziel

Mijn oom?

Edelman=Frankie

Hij is koopman, Gustaaf. Zal hij ook zeggen: arm of rijk, paleis of hut, wat geeft het?

Gustaaf=Baziel

Al wat ik ooit zal hebben, hangt van hem af, maar eigenlijk was het zijn opzet. Hij bewondert Lenora, dus ...

Edelman=Frankie

Wel, vraag het hem. Keurt hij uw voornemen goed, laat hem dan komen om met mij verder over deze verbintenis te spreken. En wat u betreft, Gustaaf, ik heb het al gezegd: jij bent voor mij als een eigen zoon.

Gustaaf=Baziel

En Lenora?

Edelman=Frankie

Ik zal haar zelf zeggen wat zij er van moet weten. Ga nu. Het is beter haar nu niet te zien. Vraag eerst de toestemming.

Zij drukken elkaar de hand. Anne haast zich tot bij Triene en fluistert iets in haar

oor. Anne richt zich nu tot het publiek.

Anne

'k Ben van compagnon veranderd. Geen Baziël meer, want die zou rare dingen met mij doen. 'k Zie dat aan zijn rooddoorlopen ogen en zijn muil als van een wolf. tot Baziël Hé grootmoeder! Waarom hebt gij zo'n grote oren?

Baziël

Om u beter te kunnen horen.

Anne

En waarom hebt ge zo'n ... stop! 'k Moet er tijdig mee stoppen met die gevaarlijke spelletjes of hij vreet mij nog op! 'k Ga het aan Doorke zeggen, dat hij Gustaaf moet spelen, Gustaafke met het gouden staafke, het staafke van goud.

Anne loopt tot bij Door en fluistert hem in het oor dat hij Gustaaf moet spelen. Door denkt dat ze hem wil beetnemen, maar Anne pakt zijn hand. Ze staan hand in hand.

Baziël

De vloer zakte in en de hemel viel op mijn hoofd, 't was maandag, een gaasdoeken dag lag op mijn hoofd en 'k ademde, geen hemel van plastic, gelukkig, 'k zou gestikt zijn met een plastic hoofd, nu mag ik Anne niet versieren, nooit meer, zo zonder proeven doodgaan van de goesting met dat gaas over mijn ziel en mijn geest wordt scherper dan een zakmes waarmee 'k mij ga wijden aan mijn hobby: eenzaam zitten blijven, spreken zu den Tiere en gemütlich conversation mit den Pflanzen, o heimatland ...

Triene

Hoor dat aan! 'k Vraag mij af: hoe houd ik dat vol? hoe overleef ik de onzin, die ... waaraan ik kapot ga gelijk mijn moeder die blind werd van de drank en de scherven in haar ogen na de vechtpartijen tegen god en de zijnen die met hun zat gat brood en wijn zuipen gelijk verkens uit een trog. Maar ik wil niet doodgaan. Sla mij dood gelijk de rat, die in mijn vaders broekspijpen zat en hoger gelijk een hoer, lijk wurgijzers, de pooiers, kraakte hij haar ruggegraat en plette haar hersens, o rattenland, mijn vlaanderland met zijn miljoenen coloradokevers wriemelend onder mijn rokken, de wereld barst uit mijn hoofd, 'k weet niet wat, 'k weet het niet, neen neen ...

Lenora=Anne

Ik blijf hopen. Hopen hopen. Meneer De Necker is altijd zo vriendelijk tegen mij. Gustaaf en ik!

Edelman=Frankie

Niet zo ongeduldig. Wij hebben nog geen zekerheid.

Lenora=Anne

Wandelen, jagen en 's avonds met ons drieën wat praten.

Edelman=Frankie

Kind, jij droomt een paradijs.

Lenora=Anne

't Grinselhof zal een paradijs zijn.

Edelman=Frankie

Als Gustaaf nu ergens anders wil wonen?

Lenora=Anne

Gustaaf zou mij het Grinselhof doen verlaten? U alleen achterlaten?

Edelman=Frankie

Uw geluk zou voor mij een troost zijn.

Lenora=Anne

U eenzaam op het Grinselhof? Ik zou geen ogenblik rust meer kennen.

Edelman=Frankie

Wij zouden langzaam aan deze scheiding moeten wennen.

Lenora=Anne

Ik verlaat u nooit, vader, nooit! Trouwens, waarom zou hij mij van u verwijderen?

U kent hem niet. Hij wil mij gelukkig maken en dat ben ik alleen maar bij u.

De edelman kust zijn dochter, die plots iets of iemand opmerkt.

Lenora=Anne

Vader, kijk!

Triene

De edelman opent de voordeur ... de voordeur, zei ik! En meneer De Necker komt binnen.

Koopman=Jean

Meneer van Vlierbeke. Blij u te zien.

Edelman=Frankie

Komt u binnen, meneer De Necker. Hoe maakt u het? Goede reis gehad?

Koopman=Jean

Ik mag niet klagen. Onder vrienden, het is een fijne zaak geworden, ver boven mijn verwachtingen. Ik geloof dat het voor mijn neef ook is meegevallen. Geen slechte keus, zeg ik altijd maar, Lenora en Gustaaf. Wie had dat durven hopen. Het bloed, de stamboom, weliswaar een gedachte uit de oude tijd, maar toch ...

Edelman=Frankie

Ik heb Gustaaf leren kennen en waardeer hem.

Door

Hij waardeert mij.

Koopman=Jean

Dank u, meneer van Vlierbeke, ik bewonder Lenora ook.

Anne

Hij bewondert mij ook.

Koopman=Jean

Kijk, het moet een bruiloft worden waar men over twintig jaar nog van spreekt.

Edelman=Frankie

Dus heeft Gustaaf u gezegd dat ik in het huwelijk toestem?

Koopman=Jean

Is dat gelogen?

Edelman=Frankie

Nee, maar zei hij niets anders? Iets dat voor u als koopman toch belangrijk is.

Triene komt er bij staan en steunt op Jean's schouder. Ze gaan in duo: zij de hoge, hij de lage stem.

Koopman en Triene

Oh, gij hebt hem wat op de mouw gespeld. 't Is bijna een sprookje. Het Grinselhof is niet van u, ge zijt straatarm en ik zou dat moeten geloven, meneer van Vlierbeke, dat zal vlug opgeklaard zijn. Gij kent de koopman niet. Kom, laten wij de zaak afhandelen. De bruidschat, hoeveel zeggen we?

Edelman=Frankie

Meneer De Necker, u moet me geloven. Ik ben arm, doodarm!

Koopman en Triene

Kom kom. Ik weet wel, spaarzaamheid is een schone deugd ... maar wij kunnen ze ook niet meedragen en Lenora is uw enig kind. Wat zouden de mensen zeggen als u haar zoudt laten gaan zonder bruidschat?

Edelman=Frankie

In naam van mijn kind spaar mij uw spot. Mijn woord van edelman. Ik bezit niets!

Koopman en Triene

Ik vraag geen grote opofferingen, meneer van Vlierbeke. Ik moet er, god-zij-dank, niet zo nauw op zien. Wel, ik geef mijn neef honderdduizend frank. En eenmaal in de handel zal mijn krediet hem nog veel meer waard zijn. Ik verlang niet, ik wil zelfs niet dat u uw dochter een zelfde som geeft. Haar hoge afkomst weegt op tegen een ongelijke bruidschat.

Edelman=Frankie

God! Geloof me toch!

Koopman en Triene

Komaan, wat denkt u van de helft? Vijftigduizend en de hand er op.

Edelman=Frankie

Meneer De Necker! Alstublieft! Hou op! Ik herhaal: ik heb niets. Al mijn goederen zijn zwaar gehypothekeerd. Ik moet u niet zeggen hoe het allemaal komt, maar het is de waarheid.

Koopman en Triene

Meneer van Vlierbeke. U bent wel hardnekkig. Maar kom, iedereen heeft zijn gebrek: de één is te gierig, de ander te mild. kijk, ik wil die jonge mensen gelukkig zien. Vijfentwintigduizend frank! Hier is mijn hand. Op voorwaarde dat het bedrag het geheim blijft. Vijfentwintigduizend frank! Ik wil me niet belachelijk maken.

Edelman=Frankie

Ha! U wil bewijzen! (hij raapt rommel van de grond) De schuldbrieven puilen uit mijn kast en ze slingeren overal rond. Ik kan mijn schulden niet bijhouden. duwt de

rommel, zijnde krantepapier, verpakkingspapier van etensresten, in koopmans handen.

Koopman=Jean

Excuseer, maar hier maak ik mijn handen niet aan vuil.

Door en Anne schateren het uit van geluk.

Koopman=Jean

En trouwen, dat zijn andere papieren.

Door en Anne huilen van verdriet.

Koopman=Jean

Meneer van Vlierbeke, hoe hadt gij uw papieren gemaakt? Ik begrijp het: u tracht uw waar zo duur mogelijk te verkopen.

Edelman=Frankie

Meneer, eerbiedig mijn dochter! Arm of rijk, vergeet niet wie zij is!

Koopman=Jean

Wind u niet op!

Edelman=frankie

Meneer, eerbiedig mijn dochter. Arm of rijk, vergeet niet wie zij is!

Koopman=Jean

Ik zou u moeten bewonderen. Uw opzet was bijna geslaagd, maar fijn voedert slecht, zeggen ze altijd. U hebt Gustaaf in de val gelokt herhaalt het U hebt Gustaaf in de val gelokt! Een onmogelijke liefde hebt gij aangemoedigd. Stemt dat met uw eer overeen, meneer de baron?

Edelman=Frankie

Ik heb gehoopt dat haar schoonheid, haar deugd, haar kennis, de adel van haar bloed schatten waren, kostbaarder dan goud.

Koopman=Jean

Misschien wel voor een edelman ...

Edelman=Jean

(herneemt) Haar schoonheid, haar deugd, haar kennis, de adel van haar bloed zijn schatten, kostbaarder dan goud.

Koopman=Jean

Misschien wel voor een edelman, niet voor een koopman, niet voor een koopman, niet voor een koopman.

Edelman=Frankie

Verwijt me niet dat ik Gustaaf heb gelokt. Voordien hielden ze al van elkaar. Zeker, ik heb hun liefde niet verhinderd. Maar is dat dan zo'n grote misdaad dat een vader hoopt dat zijn kind uit de ellende zal gered worden.

Koopman=Jean

Ik ben een man die de waren tweemaal onderzoekt voordat hij toeslaat. Het is

moeilijk mij appelen voor citroenen aan te smeren.

Edelman=Frankie

U spreekt van waren. Bedoelt u soms mijn dochter? Dan zijn al uw schatten te klein. Meneer De Necker, wij heten van Vlierbeke. Zelfs in onze armoede weegt die naam zwaarder dan goud.

Koopman=Jean

Och god, wij zullen er niet meer over spreken. ieder blijft wat hij is, ieder houdt wat hij heeft en daarmee is de kous af. Nog één ding: u mag mijn neef niet meer op het hof toelaten, anders ...

Edelman=Frankie

Is dat een bedreiging?

Triene

De koopman gaat buiten, de edelman blijft verslagen staan.

Edelman=Frankie

God, Lenora! Wat moet ik zeggen!

Lenora=Anne

Wel, vader, gij hebt mij niet geroepen?

Edelman=Frankie

Het is de wil van God.

Lenora=Anne

Heeft God dan ... (toegestemd)?

Edelman=Frankie

Mijn kind, hij is te rijk.

Lenora=Anne

God, te rijk?

Edelman=Frankie

Hij is te rijk en wij te arm. Ge moet Gustaaf trachten te vergeten.

Lenora=Anne

God vader! Dat is verschrikkelijk!

Edelman=Frankie

Ik begrijp uw verdriet, kind.

Lenora=Anne

Het is niet mogelijk, 't is niet waar. Gustaaf heeft het beloofd, honderd, duizend keer heeft hij het beloofd.

Edelman=Frankie

Trouwen is geen kwestie van het hart en de zinnen alleen. Trouwen is een zaak van geld en van macht. Gustaaf en jij, jullie zijt alletwee het slachtoffer ... Lenora! Ween niet meer, ik vraag het u, ween niet meer.

Lenora=Anne

Vader!

Edelman=Frankie

Zo gelijk je teveel op je moeder. Dat is het ergste, dat jij nu hetzelfde lot moet ondergaan.

Lenora=Anne

Moet ik dan sterven van verdriet?

Edelman=Frankie

Er is geen toekomst meer.

Lenora=Anne

Ik wil niet sterven van verdriet.

Triene

Een koets rijdt over de zandweg. Zij houdt midden op de weg stil en Gustaaf springt er uit.

Door

(neemt de rol van Gustaaf over) Ik kijk even rond en loop dan verder. Ik kom voor de omheining van het Grinselhof en sluip voorzichtig het hof op.

Triene

Lenora wandelt in de dichte tuin. Als Gustaaf zeer dicht is genaderd, merkt zij hem op en wil vluchten. Gustaaf is vlugger en houdt haar tegen. Lenora wil zich losrukken.

Gustaaf=Door

Lenora, blijf.

Lenora=Anne

Raak me niet aan.

Gustaaf=Door

Lenora!

Lenora=Anne

Noem mijn naam niet meer.

Gustaaf=Door

Lenora, ik ken u niet meer.

Lenora=Anne

Hoe durft u hier nog komen? Ga weg! Vader is ziek van uw spot. Zijn wij niet zo rijk als u, meneer, wij laten ons niet beledigen.

Gustaaf=Door

In godsnaam, wat heb ik misdaan? Je beschuldigt mij?

Lenora=Anne

Ik wil u niet meer zien.

Gustaaf=Door

Ik moet je spreken, Lenora.

Lenora=Anne

Ga weg.

Gustaaf=Door

Goed, zoals je wil. Haat je mij?

Lenora=Anne

Gustaaf, ik ben zo ongelukkig.

Gustaaf=Door

Lenora!

Lenora=Anne

Wij zijn voor altijd gescheiden.

Gustaaf=Door

Nee, ik geef niet op. Ik zal mijn oom overhalen.

Lenora=Anne

Het is te laat. Vader zal nu niet meer toegeven. Gustaaf, jij moet hier weg. Als vader ons hier samen zou zien, hij zou het mij nooit vergeven. God, ik heb beloofd dat ik u zal vergeten.

Gustaaf=Door

Vergeeten? Alsof je dat zomaar kunt! Ik moet ook mijn zinnen verzetten, zegt mijn oom. Ik moet mee met hem naar Italië.

Lenora=Anne

Italië?

Gustaaf=Door

Daar nog meer dan hier, zal ik aan u denken. Zij weten niet wat ze zeggen. Maar ik kom terug om met u te trouwen. Dat zweer ik. Oom moet toegeven.

Lenora=Anne

Ik zou u graag geloven.

Gustaaf=Door

Ik zweer het. Opzettelijk heb ik die reis aanvaard. Ik ben tegen hem te keer gegaan als een waanzinnige. Eigenlijk is hij een goede man...

Baziel

(neemt de rol terug) Hij zal inzien dat mijn geluk bij u ligt, Triene, hahahaha...

Gustaaf=Door

Hij zal inzien dat mijn geluk bij u ligt.

Lenora=Anne

Mijn vader zal uw oom nooit vergeven, eh vergeten.

Triene

Lenora gaat naar haar vader. Gustaaf kijkt haar nog een ogenblikje achterna en loopt dan ook terug.

Florence

Konijnekeu ... ze valt dood.

Triene

Florence is dood!

Allen

Florence is dood!

Triene

Laten we allen boeten voor haar zonden.

Allen gaan plat.

Florence verrijst.

Florence

Konijnekeutel. Ik ben gestorven aan een verdwaalde kogel. 't Moest mij weer overkomen. Ik heb in mijn leven nooit iemand verklikt, nooit iemand een kwaad hart toegedragen en toch treft het lot mij. Wat moet ik nu doen, nu ik dood ben? Waar moet ik naartoe? Naar rechts of naar links, naar voor of naar achter, of alles terzelfdertijd? Héla! Helaba! Van mij blijven met uw bokkepoten! En doe die drietand weg! 'k Ben nooit voor de boerenbond geweest! Nooit! Voor niemand, voor niemand en voor niets, voor niets, niets, niets ... (ze dempt geleidelijk haar stemgeluid tot ze niet meer hoorbaar is en stapt dan gewoon van het podium).

De anderen richten zich op.

Allen

Halelujah! Halelujah! Halelujah!

Jean naar voor.

Jean

Eeuwen geleden, ten tijde van Conscience, leefde hier een koopman. Hij handelde in exotische artikelen en op een dag had hij zijn vriend meegebracht, een zwarte, schone jongen met hagelwitte tanden. Maar de vader van de koopman hield niet van inboorlingen en ... hij sloeg die hagelwitte tanden uit dat schoon zwart bakkes. Zonder tanden was de zwarte jongen niet meer zo mooi en de koopman wou hem kwijt. Hij trok ermee naar de markt. Maar onderweg wist de snelle, knappe zwarte man te ontsnappen en 's nachts, je zag alleen 't wit van zijn ogen, verstopte hij zich en wachtte op de dikke, trage koopman en nam bloedig weerwraak. Daarom zal meneer De Necker, de oom van Gustaaf niet meer opkomen. Hij kan niet meer opkomen. Hij verdween in de doofpot, in de stoofpot.

Edelman=Frankie

'k Ga het Grinselhof verkopen. We moeten hier weg. We staan met ons gat vol schulden.

Lenora=Anne

Wat een schande!

Edelman=Frankie

Niemand zal ons met de vinger wijzen. Iedereen denkt dat wij het Grinselhof verkopen omdat we naar het buitenland vertrekken.

Lenora=Anne

Het Grinselhof verkopen!

Edelman=Frankie

Daar heb ik tegen gevochten. tien jaar lang. Hopend eerst je geluk te verzekeren.

Lenora=Anne

Dat is het dus dat u ziek maakt. Daarom moest ik getrouwd zijn. Alleen om uw verval niet meer te moeten meemaken! Vader, als u moest kiezen tussen al het goud van Amerika en mij. Wat zou u kiezen?

Edelman=Frankie

Oh, je geeft toch geen leven voor goud.

Lenora=Anne

Wel, waarom zou ik dan deze armoede niet aanvaarden als ik er u kan mee helpen?

Edelman=Frankie

Je beseft nog niet goed wat je overkomt.

Lenora=Anne

Wat mij ... wat ons, vader ... wij zijn samen!

Edelman=Frankie

Lenora, mijn engel.

Lenora=Anne

Waarom hebt u mij alles verzwegen?

Edelman=Frankie

Ik was bang.

Lenora=Anne

Vader, gedeelde smart is halve smart. Nu kunt gij niet langer zwijgen.

Edelman=Frankie

Jij was nog klein, Lenora ...

Lenora hinkelt.

In Canonvorm: Edelman (droefgeestig) zet in, Triene, _____ sarcastisch, valt in:

Uw moeder en ik woonden hier en de inkomsten van onze pachten waren groot genoeg om eer te doen aan onze naam en stand. Ik had een broer, jong en onvoorzichtig. gestoken door de duivelse drift van het spel, wist hij in korte tijd zijn rijkdom te verdubbelen. Ik waarschuwde hem tegen de gevaren van het speculeren maar de uitslag gaf mij ongelijk. Hij had geluk. Hij lachte met mijn raad. Hij werd nog rijker. Tot de dag dat zijn kansen keerden! Ik hoopte dat het een les zou zijn, maar het effect was omgekeerd. Hardnekkig waagde hij verder zijn kans. Alles zette hij op het spel. Alles verloor hij. Wanhopig sloeg hij de hand aan zichzelf. Goddank, hij werd gered maar het zou een zaak worden voor het gerecht. Ik alleen kon mijn broer helpen. Lenora, ik hield van mijn broer maar je moeder en jou beminde ik nog meer. Je moeder en ik besloten de eer te redden, alles te verpanden voor zijn schulden, het goed van mijn vader, de bruidschat van je moeder, uw erfdeel, alles ... alles, zonder veel hoop het ooit terug te verwerven.

Jean

Zijn edele broer had die zelfmoord beter niet overleefd. Voor 'n dode moet ge niet betalen. Ik heb zoveel chance niet gehad. De casino's hebben mij geruïneerd. Alles werd van onder mijn gat verkocht. 'k Ben er stijf van geworden, een spierziekte, en jicht, natuurlijk. 'k Heb pilletjes tegen 't zeer.

Baziel

Die intellectueel is altijd over zijn eigen bezig. Ik heb nooit iets gehad, nooit.

Hoeveel keren ben ik de vitrine niet voorbijgelopen omdat ik mij geen potje liefde kon betalen.

Triene

't Is de drank, ventje, de drank, 'k zou zeggen, leg u nog eens aan mijn borst, maar 'k betrouw u niet, g' hebt teveel scherpe, slechte tanden, hihhi ...

Edelman=Frankie

herneemt Zonder veel hoop het ooit terug te verwerven. We hadden niets meer dat we het onze konden noemen.

Lenora=Anne

Ik ben fier op u, vader en op mijn moeder. Jawel, de eer, vader.

De edelman huilt.

Edelman=Frankie

Op haar sterfbed heb ik beloofd dat jij gelukkiger zou zijn dan zij ...

Lenora=Anne

Ik ben gelukkig, vader.

Edelman=Frankie

En of dat alles niet erg genoeg is. Ik ontving een bericht dat mijn broer gestorven is, eenzaam ver van zijn geboortegrond in Amerika ... of was het Brazilië?

Anne

Dat is ook Amerika, Frankie.

Baziel

Toen nog niet!

Jean

Toen zeker!

Triene

Wie het luidst roept heeft gelijk!

ze roepen om het luidst.

Triene

Eenzaam ver van zijn geboortegrond!

Edelman=Frankie

Niets heeft hij ooit terugbetaald! En nu moeten we weg, met ons gat vol schulden.

Lenora=Anne

Ik zal werken. Wij wonen alleen, samen met zijn tweetjes.

Triene verdwijnt van de scène en komt terug met flessen water. Tussen het drinken in vergasten ze het publiek op reclameboodschappen.

Door

Zie mij aan! Ik ben het interieur, leeggehaald door de notaris en zijn bende. Tot de

laatste vijf schilderijen toe.

De anderen lachen hem uit.

Door

Ze lachen met de adel. De koning moest het weten!

Frankie

De koning is doof. Hij hoort ons niet. En hij beseft niet dat er onder de republikeinen gevaarlijke zwart- en bruinhemden zitten. Waar zitten ze? Waar zitten ze, de vlaamse fascist? Als ge peinst dat ik in een Vlaamse staat wil wonen!

Jean, Baziel en Door zingen 'De trommel slaat ...'. Frankie bezorgt Baziel zijn jas terug, gaat zitten, tekent een dikke snor op zijn gezicht en staat op: hij is scheef en krom.

Frankie

Mijn naam is Ali.

Baziel

Kamelendrijver!

Ali=Frankie

Ik kom uit Turkije en daar zijn geen kamelen, hahaha...

Baziel

Hij lacht met mij! Profiteur!

Ali=Frankie

Twintig jaar heb ik hier in de mijn gewerkt.

Baziel

Makak!

Ali=Frankie

Ik vertrek uit dit apenland.

Triene

Samen met Lenora.

Anne

Ik heet nu Fatma.

Baziel en Jean jagen hen weg.

Ali=Frankie

Kom Fatma, we gaan afscheid nemen. Moeder Beth!

Moeder Beth=Door

Het is dus waar, Ali, gij vertrekt?

Ali=Frankie

Ik heb de oprotpremie niet nodig.

Moeder Beth=Door huilt. Ali en Fatma verontschuldigen zich voor het plotse vertrek.

Triene

Ali en Fatma verontschuldigen zich en vertrekken.

Baziel

'k Hoop dat ge kunt zwemmen als ge verdrinkt, hahaha.

Jean

En dat ge kunt vliegen als ge uit de lucht valt. Boem!

Triene en Gustaaf zitten gehurkt. Triene huppelt gehurkt rond Gustaaf.

Triene

(vervolgt het verhaal) Gustaaf probeert de tijd te doden. Hij stelt bovendien lastige vragen aan mij, de notaris.

Gustaaf=Door

Nog geen resultaat?

Notaris=Triene

Niets. Ondanks al mijn opsporingen. Niemand weet waar ze zijn.

Gustaaf=Door

Spaar geen kosten en zoek verder.

Notaris=Triene

U bent dus nog steeds van plan om met Fatma te trouwen?

Gustaaf=Door

Ja, dat staat vast.

Notaris=Triene

Ziet u, meneer Gustaaf, als enig erfgenaam bent u rijk. Uw vermogen gaat in de miljoenen. Uw naam alleen is in de handel een kapitaal waard. Met uw fortuin kunt u een zeer rijke erfgename huwen en uw fortuin verdubbelen.

Gustaaf=Door

Ik wil daar niet meer over spreken.

Notaris=Triene

Meneer Gustaaf, begrijp me aub niet verkeerd!

Gustaaf=Door

Wie heeft het Grinselhof gekocht?

Notaris=Triene

Het is aangekocht door de houders van de hypotheken. Niemand bewoont het. De speculanten en de huisjesmelkers liggen op vinkenslag. Ze laten de omgeving verkrotten en dan slaan ze toe. Het hele pand voor een appel en een ei.

Door

't Is te koop? 't Is al wat ik vraag. De rest versta ik toch niet en Gustaaf verstaat dat ook niet en aangezien ik Gustaaf ben herhaal ik de vraag: hoeveel is driemaal drie?

Triene

Negen.

Door

Negen? Is 't echt Triene. Ge zijt de eerste die het mij vertelt zonder mij uit te lachen.
'k Ga het dus kopen. Hoeveel moet ge hebben?

Triene

Ik mag het verkopen voor het bedrag van de hypotheek.

Door

Verkocht.

Triene

Het Grinselhof is uw eigendom.

Ali=Franki sukkelte naar het midden van de scène, wil iets zeggen, maar begint te hoesten. Fatma=Anne komt bij hem.

Fatma=Anne

Vader, ik mag twaalf hemden maken. En daarna nog eens twaalf. Het is nog maar een begin, want madame Özal heeft naaiwerk voor twee maanden en ze gaat mij bij haar vrienden aanbevelen. Ze zei dat ik nog leermeisjes zal moeten nemen. Ik zal handen te kort hebben en een zaak moeten oprichten.

Ali krijgt een hevige hoestbui.

Triene

Ali heeft stoflong, een geschenk van de limburgse mijnen.

Baziel

Zo verdelgen we hier onkruid, hahahaha ...

Gustaaf=Door

Fatma! Fatma! Fatma!

Triene

Buiten wordt de naam Fatma meerdere keren geroepen. het is de stem van Gustaaf, de verliefde zot.

Fatma=Anne

Hij! Hij! Nee! Hij mag ons hier niet zien in al die ellende!

Triene

Er wordt nu aan de deur gerammeld en geklopt.

Gustaaf=Door

Is hier iemand? Doe open! Goed volk! Fatma!

Triene

Ali duwt Fatma zachtjes weg en ontgrendelt de deur. De deur wordt opgeduwd.
Gustaaf valt op edelman, kruipt recht en loopt naar Fatma.

Gustaaf=Door

Goddank! Fatma, liefste! Ik heb u terug! Terug voor altijd.

Ali=Frankie

Meneer De Necker!

Gustaaf=Door

Meneer De Necker! Gustaaf, ik ben Gustaaf, de toekomstige man van uw dochter!

Ali=Frankie

Waar hebt u het over, meneer?

Gustaaf=Door

Ik heb het Grinselhof gekocht, met alles eraan en erop en ik schenk het u, als ik met uw dochter mag trouwen.

Ali=Frankie

Waarover heeft die idioot het, Fatma?

Fatma=Anne

Gustaaf is geen idioot, vader!

Ali=Frankie

Gustaaf?

Gustaaf=Door

Halim! Ik heet voortaan Halim.

Fatma=Anne

Halim!

Halim=Door

Fatma!

Ali=Frankie

Fatma en Halim, mijn kinderen! Kom, we gaan terug naar het Grinselhof. Het Grinselhof van het hart. We gaan een schaapke slachten.

Door

Het Lam Gods ...

Door en Anne

... dat wegneemt de zonden der wereld.

Ze pakken in. Jean en Baziel bekogelen hen met de inhoud van vuilnisemmers. Ali, Halim en Fatma vertrekken. Triene wuift. Ze wuiven terug.

Halim

Is er iets mooiers dan een wuivende vrouw!

Ali=Frankie

Ja, twee wuivende vrouwen. Dat is dubbel zo mooi.

Jean en Baziel roepen hen toe.

Baziel

Eigen volk eerst!

Jean

Vreemdelingen buiten!

Baziel

Leve het blanke ras!

Jean

Weg met dat vreemd gespuis!

Wanneer Fatma, Halim en Ali uit hun gezichtsveld verdwenen zijn, richten ze hun agressie op elkaar en schelden mekaar de huid vol.

Baziel

Fascist!

Jean

Communist!

Baziel

Zwarte hond!

Jean

Gele spleet oog!

Baziel

Flamingant!

Jean

Franskiljon!

Baziel

Brugse zot!

Jean

Gentse strop!

Baziel

Nieuwmarkter!

Jean

Teut!

Baziel

Zot!

Jean

Dronkaard!

Baziel

Schele aap!

Jean

Scheve tote!

Baziel

Ongedierte! (stamp op de grond)

Jean

Uit mijn ogen of 'k maak er een eind aan?

Ondertussen zingt Triene zachtjes-weemoedig de Internationale. Wanneer ze merkt dat Baziel en Jean hun mes trekken, maakt ze gauw een einde aan de vertoning.

Triene

Doek!

Allen

Doek? Doek? Doek? Doek? Doek? Doek!

Ze vormen een doek. Triene wendt zich tot het publiek.

Triene

De mens is gelukkig in zijn lot. En wie niet gelukkig is, wordt aan zijn lot overgelaten.

EINDE